

- ۱- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید. (۱ نمره)
- الف) رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم به دلیل پیروی از الگوی تنازع بود.
- ب) در فرهنگ اسلام، مسلمانان به آموختن علم نافع تشویق شده‌اند و از یادگیری علمی که فایده‌ای نداشته باشد، منع گردیده‌اند.
- ج) در ایران، علم فقه همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با یکدیگر داشته است.
- د) این پرسش که چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید، یکی از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است.

۲- جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید. (۳ نمره)

- الف) مهم‌ترین هدف ما در زندگی، دستیابی به فضیلت‌های فردی و ..... است.
- ب) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به ..... در جوامع توجه دارند.
- ج) یکی از راه‌های آشتی، اتحاد و دوستی در میان گروه‌ها و ملت‌ها ..... است.
- د) قرآن کریم، قوانین حاکم بر تداوم و تغییر جوامع و امت‌های مختلف را ..... می‌نامد.
- ه) در مطالعه اعتیاد برخی از نوجوانان و جوانان به بازی‌های رایانه‌ای، نادیده گرفتن ..... سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف رفتارهای قابل مشاهده محدود شوند.
- و) رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمره دانش تجربی و ابزاری قرار می‌دهد، با نام ..... شناخته می‌شود.
- ۳- به پرسش‌های چهارگزینه‌ای زیر پاسخ دهید. (۲ نمره)

الف) با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

- ۱) دانش عمومی
۲) آگاهی حاصل از زندگی
۳) دانش علمی
۴) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی

ب) کدام‌یک از گزینه‌های زیر از فواید علوم طبیعی نیست؟

- ۱) قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را ممکن می‌سازد.
- ۲) به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند.
- ۳) ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت را فراهم می‌آورد.
- ۴) به انسان کمک می‌کند تا بر محدودیت‌های طبیعی غلبه کند.

ج) در اواخر قرن بیستم، ..... به‌جای کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

- ۱) قدرت
۲) ثروت
۳) هویت
۴) قشربندی

د) کدام‌یک بعد از سیاست امروز، به قانون تقلیل یافته است؟

- ۱) قانون و اجرای آن
۲) جنبه الزام‌آور سیاست
۳) تدبیر و تنظیم امور
۴) ضمانت اجرای قانون

۴- هریک از عبارات ستون اول به کدام‌یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟ (یک مورد در ستون دوم اضافه است). (۱ نمره)

ستون اول	ستون دوم
الف) علت تعاریف متفاوت جهان‌های اجتماعی از دانش علمی	۱- دیگچه همانندسازی
ب) ایجاد یک فرهنگ مختلط از تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی	۲- همراهی همدلانه
ج) نگاه کردن به مسائل جوانان از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌ها	۳- تفسیر
د) دانش محلی (اینجایی و اکنونی)	۴- هویت فرهنگی
	۵- سیاست هویت

- ۵- به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (۴ نمره)
- الف) جهان متجدد کدام علوم را علم محسوب نمی‌کرد؟
ب) علت شکل‌گیری رویکردهای مختلف در جامعه‌شناسی چیست؟
ج) ماکس وبر از سلطه چه نوع نظمی به قفس آهنین تعبیر می‌کند؟
د) برای فهمیدن دلالت‌های کنش چه باید کرد؟
ه) از دیدگاه جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، نابرابری‌های اجتماعی نتیجه چیست؟
و) با توجه به رویکرد انتقادی، علوم اجتماعی چگونه می‌تواند به رهایی انسان کمک کند؟
ز) قرآن کریم، مسلمانان را به آموختن کدام علم تشویق و از یادگیری چه نوع علمی منع کرده است؟
ح) دو مورد از آرمان‌های اجتماعی که فقه اسلامی عهده‌دار بیان آن‌هاست را بنویسید.
- ۶- هر یک از عبارات‌های زیر، مربوط به کدام‌یک از رویکردهای جامعه‌شناسی است؟ (۵/۰ نمره)
- الف) از پیوند دانش و ارزش سخن به میان آمد.
ب) کار داور دربارۀ ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت.
- ۷- هر یک از عبارات‌های زیر مصداق کدام علوم است؟ (۵/۰ نمره)
- الف) علوم طبیعی به‌عنوان ابزار تسلط انسان بر طبیعت
ب) علوم انسانی به‌عنوان فهم معانی کنش‌های انسان
- ۸- هر عبارت به کدام‌یک از مدل‌های سیاست‌گذاری هویتی اشاره دارد؟ (۵/۰ نمره)
- الف) تفاوت‌های میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.
ب) سیاستی که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.
- ۹- هر عبارت به کدام عقل اشاره می‌کند؟ (۵/۰ نمره)
- الف) بررسی عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک این عقل درک می‌شود.
ب) قانون جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شود.
- ۱۰- هر عبارت به کدام نوع قدرت اشاره می‌کند؟ (۵/۰ نمره)
- الف) مالکیت بیشتر با این قدرت قرابت دارد.
ب) در روزگار کنونی شخصیت با این نوع قدرت، یعنی توانایی ترغیب یا ایجاد باور نزدیکی بیشتری دارد.
- ۱۱- هر عبارت به ترتیب به کدام رویکرد و روش پژوهش اشاره دارد؟ (۵/۰ نمره)
- الف) کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.
ب) پژوهشگر، خود را در شرایط فرهنگی یک قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.
- ۱۲- جدول زیر را کامل کنید. (۱ نمره)

جامعه‌شناسی انتقادی	جامعه‌شناسی تفسیری	جامعه‌شناسی تبیینی	موضوع
«د»	«ب»	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی	روش
تفسیری، انتقادی و تجویزی	«ج»	«الف»	

- به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.
- ۱۳- وجه مشترک قدرت تنبیهی و قدرت تشویقی چیست؟ (۱ نمره)
- ۱۴- اعتقاد رویکرد انتقادی برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها چیست؟ (۱ نمره)
- ۱۵- در مطالعه پدیده اجتماعی «خشونت»، به ترتیب، جامعه‌شناسی تبیینی، تفسیری و انتقادی چه هدفی را دنبال می‌کنند؟ (۱ نمره)
- ۱۶- چهار مورد از ویژگی‌های جامعه آرمانی قرآن را بنویسید. (۱ نمره)
- ۱۷- دو مورد از کارکردهای علوم اجتماعی در جهان اسلام را بنویسید. (۱ نمره)